

816

Besluit van 17 november 1994, houdende vaststelling Besluit rijonderricht motorrijtuigen (Besluit rijonderricht motorrijtuigen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat van 28 juni 1994, nr. R 175817, Hoofddirectie van de Waterstaat, Hoofdafdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken;

Gelet op de artikelen 5, 8, 9, 10, 17, 21, 22 en 23 van de Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993;

De Raad van State gehoord (advies van 5 september 1994, nr. W09.94.0408);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat van 11 november 1994, nr. R 184777, Hoofddirectie van de Waterstaat, Hoofdafdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

HOOFDSTUK I. BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 1

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

wet: Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993.

HOOFDSTUK II. CATEGORIEËN CERTIFICATEN

Artikel 2

Certificaten worden afgegeven voor het geven van rijonderricht voor de volgende categorieën motorrijtuigen:

- a. motorrijtuigen voor het besturen waarvan rijbewijs A als bedoeld in het Reglement rijbewijzen is vereist (categorie A);
- b. motorrijtuigen voor het besturen waarvan rijbewijs B als bedoeld in het Reglement rijbewijzen is vereist (categorie B);
- c. motorrijtuigen voor het besturen waarvan rijbewijs C als bedoeld in het Reglement rijbewijzen is vereist (categorie C);
- d. motorrijtuigen voor het besturen waarvan rijbewijs D als bedoeld in het Reglement rijbewijzen is vereist (categorie D);

e. samenstellen van motorrijtuig en getrokken voertuig, voor het besturen waarvan rijbewijs E in combinatie met rijbewijs B als bedoeld in het Reglement rijbewijzen is vereist (categorie E bij B);

f. samenstellen van motorrijtuig en getrokken voertuig, voor het besturen waarvan rijbewijs E in combinatie met rijbewijs C of D als bedoeld in het Reglement rijbewijzen is vereist (categorie E bij B, C en D);

g. bromfietsen (categorie bromfiets).

Artikel 3

De in artikel 5, eerste lid, van de wet bedoelde ambtenaren doen aan het instituut ten behoeve van het bijhouden van het register mededeling omtrent onbevoegd in certificaten aangebrachte wijzigingen als bedoeld in de artikelen 14 en 19 van de wet.

HOOFDSTUK III. RIJONDERRICHT

Paragraaf 1. Vooropleiding

Artikel 4

1. Bij de aanvraag voor het afleggen van het examen rijinstructeur dient de aanvrager een bewijsstuk aan het instituut over te leggen waaruit blijkt dat de aanvrager met goed gevolg een opleiding heeft gevolgd op het niveau van ten minste middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, lager danwel voorbereidend beroepsonderwijs of individueel beroepsonderwijs.

2. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet ten aanzien van de aanvrager die reeds beschikt over een certificaat voor het geven van rijonderricht.

Paragraaf 2. Uitzondering certificaatplicht

Artikel 5

1. Artikel 7 van de wet is niet van toepassing op degene die in verband met het verkrijgen van de bekwaamheid tot het geven van rijonderricht, in het bezit is van een door het instituut afgegeven ontheffing.

2. Bij ministeriële regeling worden regels vastgesteld omtrent de personen die in aanmerking komen voor een ontheffing, alsmede omtrent de aanvraag van een ontheffing.

3. Een ontheffing is geldig gedurende 6 maanden, gerekend vanaf de dag van afgifte, en wordt slechts eenmaal verstrekt. De geldigheidsduur van een ontheffing ten behoeve van de opleiding tot politierijinstructeur wordt bij elke ontheffing afzonderlijk vastgesteld en bedraagt ten hoogste 12 maanden.

4. Een ontheffing is slechts geldig voor het geven van rijonderricht in de op het bewijs van ontheffing vermelde categorie of categorieën van motorrijtuigen.

5. Aan een ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden vastgesteld omtrent deze voorschriften.

6. De ontheffing kan door het instituut worden ingetrokken indien de voorschriften niet worden nageleefd.

7. Het ontheffingsbewijs dient te voldoen aan de bij ministeriële regeling vastgestelde eisen inzake inrichting en uitvoering en dient behoorlijk leesbaar te zijn.

8. Artikel 12 van de wet is van overeenkomstige toepassing.

9. Van de afgifte en de intrekking van een ontheffing wordt door het

instituut aantekening gemaakt in het in artikel 4 van de wet bedoelde register.

Paragraaf 3. Bekwaamheidseisen

Artikel 6

De eisen van bekwaamheid tot het geven van rijonderricht, bedoeld in artikel 9, tweede lid, onderdeel a, van de wet, luiden als volgt:

A. Kennis van verkeer en verkeerswetgeving:

1. kennis van de voorschriften van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, van de Wegenverkeerswet 1994, van het Voertuigreglement, van het Reglement rijbewijzen, van het Kentekenreglement en van de Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993, inzicht in de achtergrond van het RVV 1990 en de Wegenverkeerswet 1994, alsmede enige kennis omtrent het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer, de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen, de Wet op de motorrijtuigenbelasting 1994, de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften en het Wetboek van strafvordering voor zover van belang voor het wegverkeer;

2. inzicht in het oplossen van verkeersopgaven;

3. kennis van en inzicht in verkeersrisico's en adequaat handelen indien zodanige omstandigheden zich voordoen;

4. kennis van en inzicht in het gedrag en te verwachten gedrag van andere weggebruikers;

5. kennis van en inzicht in de problematiek van de mobiliteit en verkeersdoorstroming;

6. kennis van en inzicht in de invloed van het gemotoriseerd verkeer op het milieu;

7. kennis van en inzicht in de werking van het motorrijtuig voor zover rechtstreeks van belang voor de instructie van de bediening van het voertuig, alsmede kennis van en inzicht in het belang van voertuigonderhoud voor de veiligheid en het milieu;

8. kennis van en inzicht inzake adequaat optreden bij verkeersongevallen;

B. Rijvaardigheid en voertuigbeheersing:

9. vaardigheid in het onder alle omstandigheden bedienen van het voertuig, met inbegrip van handelen bij storing van het voertuig;

10. vaardigheid in het onder alle omstandigheden goed en bewust aan het verkeer deelnemen, met inbegrip van het oplossen van verkeersopgaven alsmede het tijdig onderkennen van risico's en het verantwoord reageren daarop;

C. Onderwijsdeskundigheid:

11. kennis en beheersing van algemene instructie- en begeleidingsprincipes;

12. kennis van en inzicht in voor de rijopleiding relevante verschillen tussen leerlingen, alsmede de wijze waarop de opleiding daarop moet worden gericht;

13. kennis en inzicht inzake de beoordeling van de vaardigheid van leerlingen;

14. kennis van onderwijskundige hulpmiddelen en inzicht in de juiste toepassing daarvan;

15. vaardigheid in het geven van theorieles;

16. vaardigheid in het geven van praktijkles;

17. vaardigheid in het corrigerend optreden tijdens de praktijkles;

18. vaardigheid in het aanpassen van de opleiding aan individuele leerlingen;

19. vaardigheid in het beoordelen van leerlingen;

20. vaardigheid in het toepassen van onderwijskundige hulpmiddelen.

Artikel 7

1. Voor de eerste afgifte van een certificaat voor het geven van rijonderricht met betrekking tot motorrijtuigen van de rijbewijscategorie A of B moet door de aanvrager worden voldaan aan de in artikel 6 genoemde eisen.

2. Voor de eerste afgifte van een certificaat voor het geven van rijonderricht met betrekking tot motorrijtuigen van de rijbewijscategorie A of B aan een aanvrager die reeds beschikt over een geldig certificaat voor de categorie B of A, dan wel over een geldig certificaat voor het geven van rijonderricht met betrekking tot bromfietsen, moet door de aanvrager worden voldaan aan de in artikel 6 genoemde eisen, met uitzondering van de onderdelen 8, 15, 18, 19 en 20.

3. Voor de eerste afgifte van een certificaat voor het geven van rijonderricht met betrekking tot motorrijtuigen van de rijbewijscategorie C of D moet de aanvrager beschikken over een geldig certificaat voor de categorie B en moet door de aanvrager worden voldaan aan de in artikel 6 genoemde eisen, met uitzondering van de onderdelen 8, 15, 18, 19 en 20.

4. Voor de eerste afgifte van een certificaat voor het geven van rijonderricht met betrekking tot voertuigen van de rijbewijscategorie E bij B moet de aanvrager beschikken over een geldig certificaat voor de categorie B en moet door de aanvrager worden voldaan aan de in artikel 6, onderdelen 9, 10 en 16, genoemde eisen.

5. Voor de eerste afgifte van een certificaat voor het geven van rijonderricht met betrekking tot voertuigen van de rijbewijscategorieën E bij C en E bij D moet de aanvrager beschikken over een geldig certificaat voor de categorie C en moet door de aanvrager worden voldaan aan de in artikel 6, onderdelen 9, 10 en 16, genoemde eisen.

6. Voor de eerste afgifte van een certificaat voor het geven van rijonderricht met betrekking tot bromfietsen voor het besturen waarvan een bromfietscertificaat ingevolge de Wegenverkeerswet 1994 verplicht is, moet door de aanvrager worden voldaan aan de in artikel 6 genoemde eisen, met uitzondering van de onderdelen 9, 10, 16 en 17.

7. Voor de eerste afgifte van een certificaat voor het geven van rijonderricht met betrekking tot bromfietsen voor het besturen waarvan een bromfietscertificaat ingevolge de Wegenverkeerswet 1994 verplicht is, aan een aanvrager die reeds beschikt over een geldig certificaat voor de categorie B of A, moet door de aanvrager worden voldaan aan de in artikel 6 genoemde eisen, met uitzondering van de onderdelen 8 tot en met 10 en 15 tot en met 20.

8. Voor de toepassing van het eerste, tweede, derde, zesde en zevende lid moet de aanvrager voor wat betreft de eisen, genoemd onder 1, 2, 3, 4 en 7, in het bijzonder voldoen aan de eisen voor zover die eisen betrekking hebben op de categorie motorrijtuigen waarvoor afgifte van een certificaat wordt gevraagd.

Artikel 8

Voor de afgifte van een certificaat in verband met het verstrijken van de geldigheidsduur van een eerder aan de aanvrager afgegeven certificaat, moet door de aanvrager worden voldaan aan de volgende eisen inzake het behoud van bekwaamheid als bedoeld in artikel 9, tweede lid, onderdeel b, van de wet:

A. Kennis van verkeer en verkeerswetgeving:

1. kennis van wijzigingen in de voorschriften van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, van de Wegenverkeerswet 1994, van het Voertuigreglement, van het Reglement rijbewijzen, en van het Kentekenreglement, alsmede inzicht in de achtergrond van die wijzigingen voor wat betreft het RVV 1990 en de Wegenverkeerswet 1994;

2. inzicht in het oplossen van verkeersopgaven in relatie tot onderdeel 1;
 3. kennis van en inzicht in ontwikkelingen op het gebied van de verkeersveiligheid alsmede op het gebied van de mobiliteit en verkeersdoorstroming;
 4. kennis van en inzicht in ontwikkelingen inzake de invloed van het gemotoriseerd verkeer op het milieu;
- B. Onderwijsdeskundigheid:
5. kennis en beheersing van algemene instructie- en begeleidingsprincipes;
 6. kennis van en inzicht in voor de rijopleiding relevante verschillen tussen leerlingen, alsmede de wijze waarop de opleiding daaraan moet worden aangepast;
 7. kennis en inzicht inzake de beoordeling van de vaardigheid van leerlingen;
 8. kennis van onderwijskundige hulpmiddelen en inzicht in de juiste toepassing daarvan.

Artikel 9

1. Bij ministeriële regeling kunnen instructeursbewijzen die door het bevoegde gezag in het buitenland zijn afgegeven, worden aangewezen, op basis waarvan certificaten voor het geven van rijonderricht kunnen worden afgegeven.

2. Onze Minister wijst slechts instructeursbewijzen aan die door hem als gelijkwaardig worden beoordeeld aan certificaten die zijn afgegeven nadat aan de in artikel 6 bedoelde eisen is voldaan.

3. Onze Minister kan bij de aanwijzing van een buitenlands instructeursbewijs aanvullende eisen stellen waaraan de aanvrager voor afgifte van een certificaat dient te voldoen, alsmede bepalen op welke wijze daarvan blijkt dient te worden gegeven.

HOOFDSTUK IV. BIJSCHOLING

Artikel 10

De hoofdopleidingen, bedoeld in artikel 17, tweede lid, onderdeel a, van de wet, waarvan het bezit van een geldig diploma is vereist voor de afgifte van een certificaat voor het geven van bijscholing, zijn:

- a. de opleiding Sociale Academie, maatschappelijk werk of inrichtingswerk, aangevuld met een voortgezette opleiding op basis waarvan supervisiebevoegdheid wordt verleend;
- b. de universitaire opleiding psychologie met als specialisatie klinische of sociale psychologie, ontwikkelingspsychologie of arbeid- en organisatiepsychologie;
- c. de universitaire opleiding pedagogiek;
- d. de universitaire opleiding andragogie;
- e. de universitaire opleiding voorlichtingskunde;
- f. de universitaire opleiding onderwijskunde.

Artikel 11

De voor de afgifte van een certificaat voor het geven van bijscholing vereiste beroepservaring als bedoeld in artikel 17, tweede lid, onderdeel b, van de wet, bedraagt ten minste twee jaren.

Artikel 12

De aanvullende eisen van bekwaamheid voor het geven van bijscholing, bedoeld in artikel 17, tweede lid, onderdeel c, van de wet, luiden als volgt:

A. indien de bijscholing de geestelijke of lichamelijke geschiktheid van de houder van een rijbewijs betreft:

1. kennis van de hoofdlijnen van de verkeerswetgeving en van het oplossen van verkeersopgaven;
2. kennis van probleemgedrag en verkeersongevallen in relatie tot psychologische, sociale en medische factoren;
3. kennis van probleemgedrag en verkeersongevallen in relatie tot de factoren voertuig en omgeving;
4. kennis van en vaardigheid in het organiseren, geven en evalueren van bijscholing;

B. indien de bijscholing de rijvaardigheid van de houder van een rijbewijs betreft:

1. kennis op hoofdpunten van de psychologische, sociale en medische factoren die een rol spelen bij probleemgedrag en verkeersongevallen;
2. kennis van probleemgedrag en verkeersongevallen in relatie tot de factoren voertuig en omgeving;
3. kennis van en vaardigheid in het organiseren, geven en evalueren van rijvaardigheidsproeven.

HOOFDSTUK V. MAATREGELEN VAKBEKWAAMHEID

Artikel 13

1. De verplichting tot het afleggen van een toets, bedoeld in artikel 21, derde lid, en artikel 23, vierde lid, van de wet, wordt aan een houder van een certificaat opgelegd indien:

a. bij het besluit, bedoeld in artikel 21, derde lid, van de wet, dat geen onderzoek is vereist, blijkt dat betrokkene niet voldoet aan de in artikel 6, onder A, B of C, van dit besluit gestelde eisen van bekwaamheid;

b. uit de uitslag van het onderzoek, bedoeld in artikel 23 van de wet, blijkt dat betrokkene niet voldoet aan de in artikel 6, onder A, B of C, van dit besluit gestelde eisen van bekwaamheid.

2. Bij het opleggen van de verplichting tot het afleggen van een toets geeft Onze Minister aan op welk onderdeel of welke onderdelen van de vakbekwaamheid, bedoeld in artikel 6, de toets betrekking dient te hebben.

Artikel 14

1. Tijdstip waarop en plaats waar de houder van een certificaat het in artikel 21, tweede lid, van de wet bedoelde onderzoek dient te ondergaan, dan wel de in artikel 21, derde lid, van de wet bedoelde toets moet afleggen, worden door de aangewezen deskundige of deskundigen ingeval het een onderzoek betreft, dan wel door het instituut ingeval het een toets betreft, vastgesteld en aan betrokkene bij aangetekende brief medegedeeld.

2. Indien betrokkene niet op de vastgestelde tijd en plaats aanwezig is terwijl van een geldige reden van verhindering blijkt, worden tijd en plaats voor het onderzoek dan wel de toets opnieuw door de deskundige of deskundigen dan wel door het instituut vastgesteld en aan betrokkene bij aangetekende brief medegedeeld.

3. Indien betrokkene niet op de vastgestelde tijd en plaats aanwezig is zonder dat van een geldige reden van verhindering blijkt, wordt daarvan door de aangewezen deskundige of deskundigen dan wel door het instituut mededeling gedaan aan Onze Minister.

HOOFDSTUK VI. OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 15

Tot het tijdstip waarop hoofdstuk VI van de Wegenverkeerswet 1994 en het Reglement rijbewijzen in werking treden, treden voor de toepassing van artikel 6, onderdeel A, onder 1, en artikel 8, onderdeel A, onder 1, van dit besluit de op rijbewijzen, rijvaardigheid en rijbevoegdheid betrekking hebbende bepalingen van de Wegenverkeerswet en hoofdstuk VI van het Wegenverkeersreglement in de plaats van hoofdstuk VI van de Wegenverkeerswet 1994 en het Reglement rijbewijzen.

Artikel 16

Ten aanzien van onderzoeken en examens rijinstructeur, die zijn aangevraagd vóór het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 9 van de wet, treden tot één jaar na dat tijdstip de eisen zoals vastgesteld in het Besluit van 11 oktober 1974 (Stb. 633), houdende vaststelling van de eisen van bekwaamheid tot het geven van rijonderricht, in de plaats van de in artikel 6 van het onderhavige besluit vastgestelde eisen, tenzij de aanvrager uitdrukkelijk om toepassing van de in artikel 6 opgenomen eisen verzoekt.

Artikel 17

De artikelen van dit besluit treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 18

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit rijonderricht motorrijtuigen.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 17 november 1994

Beatrix

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
A. Jorritsma-Lebbink

Uitgegeven de eerste december 1994

De Minister van Justitie,
W. Sorgdrager

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 10 januari 1995, nr. 7.

Inleiding

De Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993 heeft tot doel het kwaliteitsniveau van de rijinstructie te verhogen. Dit doel wordt in het bijzonder langs twee wegen bereikt.

In de eerste plaats worden de eisen die aan rijinstructeurs worden gesteld, aangescherpt. Het gaat daarbij zowel om eisen op het gebied van de vakinhoudelijke kennis als om onderwijskundige bekwaamheden.

In de tweede plaats bevordert de wet dat de bekwaamheid van de rijinstructeur op niveau wordt gehouden. Dit wordt bereikt door een systeem van verplichte applicatie. De instructiebevoegdheid, belichaamd in een certificaat, heeft een beperkte geldigheid van vijf jaar. Na afloop hiervan dient de certificaathouder met het oog op behoud van zijn bevoegdheid met goed gevolg een toets af te leggen, waarna zijn bevoegdheid voor een nieuwe periode van vijf jaar herleeft.

Daarnaast voorziet de wet in een regeling van de bevoegdheid tot het geven van rijonderricht in het besturen van bromfietsen, zulks in aansluiting op het in de Wegenverkeerswet 1994 voorziene bromfietscertificaat.

Ter verbetering van het rijgedrag van personen die reeds in het bezit zijn van een rijbewijs, voorziet de Wet rijonderricht motorrijtuigen in de zogenaamde bijscholingsdocenten. Dit zijn rijinstructeurs of gedragsdeskundigen die zijn belast met het uitvoeren van in het kader van hoofdstuk VI van de Wegenverkeerswet 1994 opgelegde educatieve maatregelen ter bevordering van de rijvaardigheid of geschiktheid.

Inhoud en opzet van het Besluit rijonderricht motorrijtuigen

Het onderhavige besluit strekt ertoe op een aantal punten uitvoering te geven aan de Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993. Achtereenvolgens komen aan de orde de eis inzake de vooropleiding die moet zijn gevolgd door degene die voornemens is het examen rijinstructeur af te leggen, de eisen voor afgifte voor de eerste maal van een rijinstructiecertificaat (de zg. vakbekwaamheidseisen), de vakbekwaamheidseisen voor vervolgafgifte van een certificaat, alsmede de regeling inzake bijscholing (hoofdopleiding, beroepservaring en aanvullende bekwaamheidseisen).

Daarmee is het besluit van een geheel andere orde dan het besluit op basis van de «oude» Wet rijonderricht motorrijtuigen, dat niet meer behelsde dan een aantal vakbekwaamheidseisen, voornamelijk in de vorm van opsommingen van gedragingen en wetsartikelen.

Het aanscherpen van de exameneisen in het onderhavige besluit komt tot uitdrukking – afgezien van de eis inzake vooropleiding, die de oude wet niet kende – door de aangegeven kennis- en inzichtgebieden, welke sterk de nadruk leggen op de diverse factoren waarmee bij deelname aan het verkeer rekening moet worden gehouden. Als voorbeeld kan worden genoemd het gedrag en te verwachten gedrag van andere verkeersdeelnemers, dat mede van belang is voor het bepalen van het eigen gedrag en het maken van de juiste keuze in een concrete verkeerssituatie. Hetzelfde geldt voor aandachtsgebieden als de doorstroming van het verkeer en ongevalsfactoren. Niet zal kunnen worden volstaan met het puur kennen van voorschriften, doch noodzakelijk is dat men de voorschriften doorgrondt en in de praktijk op correcte wijze kan toepassen. De genoemde kennis- en inzichtgebieden en vaardigheden zullen nader worden vertaald in concrete exameneisen. Daarbij moet worden gedacht aan gedetailleerde opgaven, welke zich niet lenen om in het onderhavige besluit te worden opgenomen, anders dan in de vorm van de opgenomen algemene bekwaamheden.

Zoals reeds gesteld strekt het besluit puur tot uitvoering van de Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993. Voor de gevolgen voor zowel de burger als de overheid moge hier dan ook worden verwezen naar het daaromtrent gestelde in de memorie van toelichting bij de wet (kamerstukken II, 1988/89, 21 262, nr. 3). Op de wijze waarop uitvoering is gegeven aan de zogenaamde applicatietoets, wordt nader ingegaan in de toelichting bij artikel 8.

ARTIKELEN

Artikel 2

Ter uitvoering van artikel 10, eerste lid, van de wet geeft artikel 2 aan voor welke categorieën voertuigen certificaten voor het geven van rijonderricht kunnen worden afgegeven. Daarbij is aansluiting gezocht bij de bestaande regeling inzake de bevoegdheden zoals die uit rijbewijzen voortvloeien. Nieuw is daarnaast het instructiecertificaat dat de bevoegdheid verleent rijinstructie te geven, gericht op het verkrijgen van het in de Wegenverkeerswet 1994 geïntroduceerde bromfietscertificaat. Ingevolge artikel 10, eerste lid, van de wet wordt op het certificaat vermeld voor welke categorie het geldig is, hetgeen met name van belang is in relatie tot artikel 7, tweede lid, onderdeel a, van de wet.

Vooralsnog wordt geen uitvoering gegeven aan artikel 10, tweede lid, van de wet, dat gaat over het beperken van de uit het certificaat voortvloeiende bevoegdheden in verband met de bekwaamheid van de aanvrager tot het geven van rijonderricht. In het algemeen zal een reeds in het rijbewijs gestelde beperking van de bevoegdheid van de rijinstructeur eveneens tijdens het geven van rijonderricht in een motorrijtuig van toepassing zijn. Ingevolge artikel 1, eerste lid, onderdeel m, van de Wegenverkeerswet 1994 wordt immers als bestuurder beschouwd degene die het voertuig onder zijn onmiddellijk toezicht doet besturen. Deze juridische bestuurder zal ingevolge artikel 107 van de Wegenverkeerswet 1994 over een rijbewijs moeten beschikken. De in het rijbewijs opgenomen beperkingen gelden dan eveneens. Het is derhalve niet noodzakelijk deze over te nemen in het instructiecertificaat. Aldus ontstaat een helder en voor het met de uitvoering van de wet belaste instituut eenvoudig systeem.

Ook de situatie dat de rijinstructeur zijn rijbewijs kwijtraakt op medische gronden, doch nog wel theorie-onderricht kan geven, behoeft niet expliciet te worden geregeld. Voor het geven van theorie-onderricht is in het hiervoor beschreven stelsel geen rijbewijs vereist. Er is dus geen noodzaak om op het certificaat een beperking te vermelden.

Artikel 3

Van groot belang voor de handhaving van de Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993 is dat het register omtrent de afgegeven certificaten zo zuiver mogelijk de geldigheid van afgegeven certificaten weergeeft. De wet bevat daartoe een aantal bepalingen, gericht op het bijhouden van het register. Ter uitvoering van artikel 5, derde lid, van de wet bepaalt artikel 3 van het besluit in dat verband dat door de met de handhaving van de wet belaste personen mededeling aan het register wordt gedaan van door hen geconstateerde wijzigingen in certificaten, waarbij het gaat om onbevoegd aangebrachte wijzigingen. Langs deze weg wordt bereikt dat de uit het aanbrengen van dergelijke wijzigingen voortvloeiende ongedigheid – waar het instituut uiteraard geen zicht op heeft – in het register kan worden opgenomen.

Artikel 4

In het zesde lid van artikel 9 van de wet is de mogelijkheid geopend om bij algemene maatregel van bestuur een bepaald niveau van vooropleiding voor de aspirant-rijinstructeur voor te schrijven. Voor de argumenten daarvoor moge hier worden verwezen naar het terzake gestelde in de nota van wijziging op het wetsontwerp (kamerstukken II, 1990-1991, 21 262, nr. 8, blz. 7) en de memorie van antwoord (kamerstukken II, 21 262, nr. 12, blz. 19 en 20). Ter uitvoering hiervan wordt in artikel 4 van het onderhavige besluit bepaald dat de kandidaat-instructeur moet beschikken over een bewijsstuk waaruit blijkt dat de aanvrager een opleiding heeft gevolgd op het niveau van het middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, het lager danwel voorbereidend beroepsonderwijs of het individueel beroepsonderwijs. De gelijkwaardigheid van niet-voltooides opleidingen (bijvoorbeeld enige jaren voortgezet wetenschappelijk onderwijs) of buitenlandse opleidingen kan door tussenkomst van daartoe reeds bestaande instanties op het gebied van diploma-waardering en onderwijsvergelijking (de Informatie Beheer Groep en de Nederlandse organisatie voor samenwerking in het hoger onderwijs) worden vastgesteld.

De eis inzake de vooropleiding is uiteraard alleen van betekenis voor die kandidaten die nog niet beschikken over een certificaat voor het geven van rijonderricht van enige categorie (tweede lid).

Artikel 5

Artikel 8, derde lid, van de wet opent de mogelijkheid een uitzondering te maken op de ingevolge artikel 7 van de wet geldende plicht om in het bezit te zijn van een certificaat voor het geven van rijonderricht. In het onderhavige artikel 5 wordt daaraan uitvoering gegeven voor wat betreft het verkrijgen van de bekwaamheid tot het geven van rijonderricht, hetgeen kan geschieden in de vorm van een stage, gedurende welke de kandidaat ook feitelijk rijonderricht zal geven. Artikel 5 voorziet voor die gevallen in een ontheffing, aangezien betrokkene, die op dat moment uiteraard nog niet beschikt over een certificaat voor het geven van rijonderricht, anders strafbaar zou zijn. Het eerste, derde en vierde lid zijn ontleend aan artikel 4, eerste lid, van de vigerende Wet rijonderricht motorrijtuigen en de daarop berustende ministeriële regelgeving, terwijl het vijfde en zesde lid afkomstig zijn van artikel 4, tweede lid, van die wet. Wie in aanmerking komt voor een ontheffing, wordt vastgesteld bij ministeriële regeling. Dit houdt verband met het feit dat het examen uit diverse onderdelen bestaat en alleen personen die reeds een nader aan te geven onderdeel hebben afgelegd, een ontheffing kunnen krijgen. Voor wat betreft de aan de ontheffing te verbinden voorschriften (vijfde lid), moet worden gedacht aan de aanwezigheid van en supervisie door een rijinstructeur die over een geldig instructiecertificaat beschikt. Om snel op de in de praktijk ontstane situaties te kunnen inspelen, wordt de mogelijkheid geopend bij ministeriële regeling regels terzake vast te stellen. Voor de vervanging van bijvoorbeeld onleesbaar geworden ontheffingsbewijzen geldt ingevolge het achtste lid dezelfde regeling als voor certificaten. Het negende lid is opgenomen in verband met de handhaving. Via het register kunnen handhavende instanties nagaan of een persoon terecht gebruik maakt van een ontheffing.

Artikel 6

De eisen van bekwaamheid tot het geven van rijonderricht zijn ondergebracht in artikel 6, zulks ter uitvoering van artikel 9, tweede lid, onderdeel a, van de wet. Het artikel bevat een algemene opsomming van de bekwaamheidseisen. Uit artikel 7 - waarop hierna wordt ingegaan -

volgt nader aan welke eisen moet worden voldaan ter verkrijging van een bepaald certificaat tot het geven van rijonderricht.

De eisen van bekwaamheid betreffen drie gebieden, te weten deskundigheid op het gebied van de theorie en op het gebied van de praktijk van het deelnemen aan het verkeer en al hetgeen daarmee samenhangt (kennis van verkeer en verkeerswetgeving; rijvaardigheid en voertuigbeheersing), alsmede deskundigheid op het gebied van instructie aan kandidaat-bestuurders van motorrijtuigen (onderwijsdeskundigheid).

Binnen de eisen wordt onderscheiden of de rijinstructeur moet beschikken over kennis, inzicht of vaardigheid. Bij «kennis» gaat het louter om het op de hoogte zijn van bepaalde eisen, voorschriften e.d., terwijl het bij «inzicht» gaat om het doorzien van de achtergronden en het weten waarom op een bepaalde wijze moet worden gehandeld. Bij «vaardigheid» ten slotte betreft het het in de praktijk kunnen toepassen van bekwaamheden.

De kennis van verkeer en verkeerswetgeving omvat een achttal eisen, de rijvaardigheid en voertuigbeheersing twee.

De eerste eis betreft de kennis van de wegenverkeerswetgeving, waarbij het uiteraard in de eerste plaats gaat om het RVV 1990, dat immers de in het verkeer geldende gedragsregels bevat. Gelet op het feit dat het RVV 1990 een belangrijke rol toekent aan de eigen verantwoordelijkheid van weggebruikers, ligt het in de rede ter zake van het RVV 1990 ook inzicht in de achtergronden ervan te vereisen. Voorts is kennis en inzicht vereist voor wat betreft de Wegenverkeerswet 1994, waarbij gedacht moet worden aan onderwerpen als alcohol en doorrijden na een ongeval. Ten slotte wordt met betrekking tot een aantal andere wetten en besluiten die relevant zijn voor het wegverkeer volstaan met de eis dat men moet beschikken over enige kennis terzake.

Bij het oplossen van verkeersopgaven (eis twee) gaat het om het kunnen maken van een gedragskeuze in een bepaalde verkeerssituatie, waarbij rekening wordt gehouden met alle relevante omstandigheden.

Eis drie betreft verkeersrisico's in het algemeen, zoals snelheid en remweg, verschil in wegdek en weersgesteldheid, alsmede anticiperend gedrag bij die omstandigheden.

Het gedrag van andere weggebruikers komt aan de orde in eis vier. Gedacht moet worden aan het (te verwachten) gedrag van bijvoorbeeld kinderen, ouderen, gehandicapten en motorrijders.

De eisen vijf en zes spreken voor zich zelf. Het gaat daarbij om aspecten als verkeerscongesties, uitstoot schadelijke stoffen en geluidhinder.

Het aspect van de voertuigtechniek is vervat in eis zeven. In de eerste plaats betreft het de correcte bediening van het voertuig. Als voorbeeld kan worden genoemd het op juiste wijze bedienen van de koppeling van het voertuig, waartoe enige kennis van de werking van koppeling en versnellingsbak van het voertuig vereist is. Voorts gaat het om voertuigkennis in relatie tot onderhoud van het voertuig met het oog op veiligheid en milieu. In dat kader moet worden gedacht aan profiëldiepte van de banden, verlichting, soort brandstof en katalysator. Samenvattend kan worden gesteld dat het bij de onderhavige eis gaat om functionele kennis van het voertuig.

Eis acht betreft het handelen bij verkeersongevallen, waaronder alarmering en hulpverlening. Het ligt in de bedoeling om voor dit onderdeel van de kandidaat-instructeur te eisen dat hij in het bezit is van een EHBO-diploma.

De eisen negen en tien ten slotte betreffen de praktische vaardigheden: het bij een rijproef veilig en perfect kunnen bedienen van het voertuig en het daadwerkelijk en beredeneerd kunnen toepassen van de hiervoor aan de orde gekomen theoretische verworvenheden.

De onderwijsdeskundigheid omvat tien eisen.

Cruciaal is uiteraard dat de rijinstructeur de kandidaat-bestuurders de noodzakelijke kennis, inzicht en vaardigheden kan bijbrengen. Daartoe dient de instructeur leerdoelen uiteen te kunnen zetten, kennis te kunnen overbrengen, inzicht te kunnen kweken en vaardigheden te kunnen aanleren. Voorts moet hij deze nieuwe verworvenheden met de kandidaten kunnen oefenen en foutief gedrag kunnen corrigeren (eis elf).

Nauw hiermee samen hangt dat de instructeur verschillen tussen kandidaten, zoals leertempo en leermotivatie, moet kunnen onderkennen, dat hij de opleiding daaraan moet kunnen aanpassen en dat hij de kandidaten kan beoordelen (eisen twaalf, dertien, achttien en negentien).

Daarnaast moet de instructeur beschikken over het vermogen hulpmiddelen bij het onderwijs op de juiste wijze toe te passen, waarbij het bijvoorbeeld gaat om het geven van demonstraties en het afnemen van een proefexamen (eisen veertien en twintig).

Ten slotte zal de instructeur moeten beschikken over praktische vaardigheid in het geven van theorieles en praktijkles, alsmede in het ingrijpen tijdens de praktijkles (eisen vijftien, zestien en zeventien).

Artikel 7

In artikel 7 wordt bepaald aan welke van de in artikel 6 genoemde eisen van vakbekwaamheid moet worden voldaan om voor de eerste maal een bepaald instructiecertificaat te ontvangen. De vervolfgafte wordt geregeld in artikel 8.

Bij de eerste afgifte gelden de volgende uitgangspunten. De certificaten voor het geven van rijonderricht met betrekking tot voertuigen van de rijbewijscategorieën A en B alsmede bromfietsen staan als afzonderlijke bevoegdheden naast elkaar. De categorieën C en D vormen een aanvulling op categorie B in die zin dat men in het bezit moet zijn van certificaat B alvorens certificaat C of D te kunnen behalen. Analooq hiearaan zal men voor het behalen van certificaat E in het bezit moeten zijn van certificaat B dan wel certificaat C.

Het eerste lid van artikel 7 betreft de afgifte voor de eerste maal van certificaat A of certificaat B. Aangezien het bij deze bevoegdheden – anders dan bij bromfietsen, waarvoor moge worden verwezen naar de toelichting op het zesde lid – gaat om zowel theoretisch als praktisch rijonderricht, zal de instructeur aan alle in artikel 6 opgenomen eisen moeten voldoen. De reden dat de certificaten A en B als afzonderlijke bevoegdheden naast elkaar staan, is gelegen in het feit dat het certificaat A een in vergelijking tot B geheel verschillende voertuiggroep betreft, waarvoor niet alleen andere gedragsregels gelden, maar waarvoor met name een geheel andere voertuigbeheersing noodzakelijk is.

Staan de certificaten A en B naast elkaar, dit belet evenwel geenszins dat bepaalde vrijstellingen kunnen worden verleend aan de instructeur die beschikt over een van beide certificaten en het andere certificaat erbij haalt. Hetzelfde geldt indien de kandidaat reeds beschikt over een certificaat voor het geven van bromfietsrijonderricht. Het tweede lid bevat hiertoe een voorziening, inhoudende dat vrijstelling wordt verleend van het aantonen dat wordt voldaan aan de in artikel 6, onderdelen 8, 15, 18, 19 en 20, genoemde eisen. Reden hiervoor is dat het hierbij gaat om algemene verworvenheden, welke ook in het kader van de applicatietoets (artikel 8) niet opnieuw worden getoetst. Bedoelde verworvenheden zijn voorts niet aan een bepaalde voertuigcategorie gebonden. De andere in artikel 6 genoemde eisen hangen inhoudelijk wel sterk met de categorie voertuigen waarvoor afgifte van een certificaat wordt verlangd, samen, zeker voor wat betreft de onderdelen die betrekking hebben op het afleggen van een rijproef, doch ook voor wat betreft afwijkende gedragsregels. Verwezen moge hier voorts worden naar het bepaalde in het achtste lid van artikel 7.

In het derde lid is de verplichting tot uitdrukking gebracht dat degene

die een certificaat C of D wil behalen, in het bezit moet zijn van een geldig certificaat B. Het vereiste dat dit certificaat B geldig moet zijn, beoogt te bewerkstelligen dat de aanvrager een adequaat beginniveau bezit als basis voor een uitbreiding van bevoegdheden. Evenals dat in het tweede lid het geval is, wordt vrijstelling verleend van een aantal bekwaamheids-eisen, waaraan de aanvrager voor het behalen van certificaat B reeds heeft moeten voldoen.

Het vierde en vijfde lid bevatten de regeling voor het behalen van het certificaat E, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen enerzijds certificaat E in combinatie met het certificaat B (in navolging van de situatie bij de rijbewijzen) en anderzijds certificaat E in combinatie met het certificaat C en D. Aangezien het bij het certificaat E om een pure rijproef gaat, behoeft de kandidaat-instructeur alleen aan de op de rijproef betrekking hebbende eisen te voldoen. Wel is uiteraard vereist dat betrokkene beschikt over een geldig certificaat voor het trekkend motorrijtuig. Voor de zware voertuigen is dat beperkt tot het certificaat C. De reden daarvoor is een puur praktische: in de praktijk komt de rijinstructeur voor alleen rijbewijs D niet voor. Een certificaat E voor zware voertuigen is geldig voor rijonderricht voor de rijbewijzen E bij C en E bij D. Het certificaat E bij C en D kan rechtstreeks worden behaald zonder dat eerst het certificaat E bij B moet worden behaald.

In het zesde lid is als afzonderlijke categorie het certificaat voor het geven van bromfietsrijonderricht geregeld. Het feit dat deze categorie als aparte categorie wordt geregeld, vindt zijn rechtvaardiging enerzijds in de afwijkende wettelijke regels die voor deze categorie gelden, en anderzijds in de specifieke doelgroep van jeugdige bromfietsbestuurders. In navolging van de wegenverkeersrechtelijke regeling van het bromfietscertificaat beperkt het certificaat voor bromfietsrijonderricht zich tot de theoretische kant van het rijonderricht. Een praktijkproef is derhalve voor het behalen van het certificaat niet vereist. Hieraan ligt mede ten grondslag de gedachte dat het vereisen van een praktijkproef een remmende werking kan hebben op de bereidheid om een certificaat voor bromfietsrijonderricht te behalen, hetgeen met name een rol kan spelen bij onderricht op scholen door bijvoorbeeld leerkrachten.

Het zevende lid bevat een regeling voor de aspirant-bromfietsinstructeur die reeds in het bezit is van een certificaat A of B. Het aantal eisen waarvan vrijstelling wordt verleend, is hier groter dan bij het in het tweede lid voorziene geval, aangezien voor het certificaat voor bromfietsrijonderricht zoals gezegd geen praktische rijproef vereist is.

In het achtste lid is – overeenkomstig artikel 9, derde lid, van de wet – het reeds genoemde beginsel neergelegd dat het voor de in dat lid genoemde eisen primair gaat om de voor de betrokken voertuigcategorie waarvoor de afgifte van een certificaat wordt gevraagd, geldende eisen. Dit neemt niet weg dat de kandidaat voorts zal moeten beschikken over algemene kennis met betrekking tot andere voertuigcategorieën. Die kennis is immers onontbeerlijk om te kunnen voldoen aan andere eisen, waarbij met name moet worden gedacht aan het oplossen van verkeersopgaven en het te verwachten gedrag van andere weggebruikers.

Artikel 8

Ter uitvoering van artikel 9, tweede lid, onderdeel b, van de wet bevat artikel 8 de eisen inzake het behoud van bekwaamheid tot het geven van rijonderricht. Aan deze eisen zal een rijinstructeur moeten voldoen in het kader van de voor behoud van de instructiebevoegdheid verplichte applicatie, hetgeen zich zal voordoen vijf jaar na de datum van afgifte van zijn certificaat dan wel na zijn laatst verworven bevoegdheid.

Er is naar gestreefd het systeem van applicatie praktisch uitvoerbaar te houden. Een applicatie per voertuigcategorie zou voor het uitvoerend instituut leiden tot een diversiteit van verschillende applicatietoetsen.

Voorts zou een dergelijk systeem een instructeur die beschikt over diverse, niet op hetzelfde tijdstip behaalde bevoegdheden, aanzienlijk belasten. Om die redenen is gekozen voor een algemene applicatie, los van de specifieke voertuigcategorie. Dit is mogelijk voor wat betreft de kennis omtrent theorie en praktijk aangezien de applicatie zich zal toespitsen op plaatsgevonden hebbende wijzigingen in de regelgeving en ontwikkelingen ter zake van het verkeer. Voor wat betreft de onderwijsdeskundigheid stuit een dergelijke algemene applicatie niet op problemen omdat het bij de onderwijsdeskundigheid gaat om het bijhouden van meer algemene verworvenheden. Voordeel van deze wijze van applicatie is dat het mogelijk is en dan ook in de bedoeling ligt de applicatietoets schriftelijk en groepsgewijs af te nemen.

Artikel 9

Het bepaalde in dit artikel inzake het aanwijzen van buitenlandse instructeursbewijzen als gelijkwaardig aan rijinstructiecertificaten als bedoeld in de Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993, strekt tot uitvoering van het bepaalde in artikel 9, tweede lid, onderdeel c, en achtste lid, van die wet. Aanwijzing van de concrete, in het buitenland afgegeven instructeursbewijzen is aan de minister opgedragen aangezien zulks afhangt van de omstandigheden in het betrokken land, in welke omstandigheden bovendien nog wijziging kan optreden, waarop tijdig moet kunnen worden ingespeeld. In de praktijk zal moeten blijken hoe groot de behoefte aan de hier voorziene omwisselingsmogelijkheid is. Het derde lid van artikel 9 maakt het mogelijk om aanvullende eisen te stellen voor de afgifte van een Nederlands certificaat. Bij de aanvullende eisen moet in de eerste plaats worden gedacht aan de noodzakelijke kennis van de Nederlandse verkeerswetgeving. Deze zal uiteraard in het buitenland niet zijn getoetst, zodat een aanvullende toets terzake gerechtvaardigd voorkomt. Doch ook op het gebied van andere vakbekwaamheidseisen is het mogelijk dat deze in het betrokken buitenland niet of in te geringe mate aan de orde komen, zodat een aanvullend examen op dat gebied in de rede ligt. Het vorenstaande zal er naar verwachting toe leiden dat de aanvrager die in het bezit is van een buitenlands instructeursbewijs, één of meer aanvullende tentamens bij het instituut met goed gevolg zal moeten afleggen ter verkrijging van een Nederlands certificaat.

Tijdens de parlementaire behandeling van de Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993 is voorts als aanvullende eis aan de aanvrager genoemd de eis dat het kennen en kunnen van de aanvrager recentelijk moet zijn getoetst (kamerstukken II, 1992/93, 21 262, nr. 24, blz. 2). Wat dat betreft ligt het in de rede aansluiting te zoeken bij de in de wet gehanteerde termijn van vijf jaar, waarna een applicatietoets moet worden afgelegd.

Artikelen 10, 11 en 12

De in hoofdstuk IV van de wet voorziene bijscholing, die haar basis vindt in de in de artikelen 131 en volgende van de Wegenverkeerswet 1994 bedoelde educatieve maatregelen ter bevordering van de rijvaardigheid of geschiktheid van een rijbewijshouder, is nader uitgewerkt in de artikelen 10 tot en met 12 van het onderhavige besluit.

Afhankelijk van de vraag of de educatieve maatregelen de rijvaardigheid dan wel de geschiktheid van een rijbewijshouder betreffen, kan een bijscholingsdocent worden aangewezen die deskundig is op het terrein van de rijvaardigheid dan wel op het terrein van de gedragswetenschap. Voor de eerstgenoemde bepaalt artikel 17, tweede lid, onderdeel a, van de wet dat betrokkene voor afgifte van een certificaat voor het geven van bijscholing in het bezit moet zijn van een geldig rijinstructiecertificaat.

Voor de tweede categorie bepaalt dat artikel dat betrokkene in het bezit moet zijn van een geldig diploma van een nader aangewezen hoofdopleiding. Artikel 10 van het onderhavige besluit wijst ter uitvoering daarvan deze hoofdopleidingen aan, waarbij het uiteraard gaat om opleidingen op het terrein van de gedragswetenschap. Aangewezen worden een aantal universitaire opleidingen en een hogere beroepsopleiding, die gericht zijn op het begeleiden van groepen of individuen en op het overbrengen van informatie.

Artikel 17, tweede lid, onderdeel b, van de wet bepaalt dat degene die bijscholing geeft, tevens over een nader aan te geven aantal jaren beroepservaring moet beschikken. Hieraan ligt ten grondslag de gedachte dat bijscholing, die immers gericht is op rijvaardigheids- of gedragsverbetering, alleen effectief kan worden gegeven door iemand die door het daadwerkelijk uitoefenen van zijn vak de nodige ervaring op dat gebied heeft opgedaan. Verwacht mag worden dat iemand die gedurende ten minste twee jaren zijn beroep uitoefent, over voldoende ervaring beschikt om als bijscholingsdocent – afgezien van de daarvoor geldende aanvullende eisen, die hierna worden toegelicht – te kunnen optreden. Dit vereiste minimum aantal wordt in artikel 11 van het onderhavige besluit vastgelegd.

Dat de bijscholingsdocent voor afgifte van een bijscholingscertificaat ten slotte ook moet voldoen aan aanvullende eisen van bekwaamheid, volgt uit onderdeel c van het tweede lid van artikel 17 van de wet. De nadere invulling hiervan vindt plaats in artikel 12 van het onderhavige besluit, waarbij onderscheid wordt gemaakt al naar gelang het om bijscholing op het gebied van de geschiktheid om aan het verkeer deel te nemen, dan wel op het gebied van de rijvaardigheid gaat. Het betreft hier bekwaamheden die een aanvulling vormen op de bekwaamheden die de bijscholingsdocent zich blijkens het bezit van een rijinstructiecertificaat of een diploma van een aangewezen hoofdopleiding reeds eigen heeft gemaakt.

Voor de bijscholingsdocent op het terrein van de geschiktheid gaat het bij de aanvullende bekwaamheidseisen om kennis ter zake van de verkeerswetgeving en het oplossen van verkeersopgaven. Aangezien enerzijds de geschiktheid niet geheel los van de verkeersdeelneming kan worden gezien, doch anderzijds het gedrag van de rijbewijshouder centraal staat, kan de hierbedoelde kennis beperkt blijven tot hoofdlijnen. Voorts zal de docent uiteraard moeten beschikken over kennis van de factoren die van invloed zijn op het ontstaan van probleemgedrag en verkeersongevallen. Deze factoren kunnen zowel de persoon betreffen als het voertuig of de omgeving (ander verkeer, infrastructuur).

De bijscholingsdocent op het gebied van de rijvaardigheid zal moeten beschikken over kennis van de achtergronden van problemen op het gebied van de rijvaardigheid, waarbij het niet alleen gaat om de bediening van het voertuig, doch ook om enige kennis op het gebied van de factor mens als oorzaak van probleemgedrag en verkeersongevallen.

Van beide categorieën bijscholingsdocenten wordt ten slotte verlangd dat zij beschikken over onderwijsdeskundigheid op hun specifieke terrein en met betrekking tot de specifieke probleemgevallen waarmee zij worden geconfronteerd.

Artikel 13

In het kader van de in de wet voorziene regeling inzake de maatregelen vakbekwaamheid bestaat de mogelijkheid om de rijinstructeur te verplichten een onderzoek naar zijn vakbekwaamheid te laten ondergaan dan wel een toets daaromtrent af te leggen. Aanleiding hiervoor is het bij de met de handhaving van deze wet belaste personen rijzen van een

ernstig vermoeden dat de rijinstructeur niet langer voldoet aan de eisen van bekwaamheid. Artikel 13 geeft aan in welke gevallen een toets zal worden opgelegd. Een toets is het aangewezen middel indien in het kader van het besluit omtrent de vraag of al dan niet een onderzoek moet worden ingesteld (artikel 21, tweede lid), blijkt dat de rijinstructeur tekortschiet op het gebied van de vakbekwaamheidseisen zoals opgenomen in artikel 6 van dit besluit. Overigens kan ook tijdens het onderzoek van een zodanig tekortschieten blijken (artikel 21, vierde lid, van de wet), in welk geval alsnog een toets kan worden opgelegd. Ingevolge het tweede lid van artikel 13 zal de minister bij het opleggen van de toets aangeven op welke onderdelen van de bekwaamheid de toets betrekking zal hebben. Daarbij zal de minister zich laten leiden door de gegevens op basis waarvan het hiervoor genoemde ernstig vermoeden is ontstaan. Op deze wijze is het mogelijk een effectief gebruik van het instrument van de toets te maken en wordt tevens de betrokken rijinstructeur jegens wie het instrument wordt toegepast, niet onnodig belast.

Artikel 14

De in dit artikel vervatte regeling met betrekking tot de gang van zaken bij het onderzoek of de toets, bedoeld in artikel 21 van de wet, is in belangrijke mate ontleend aan de vergelijkbare procedure die geldt bij het onderzoek naar de rijvaardigheid en rijgeschiktheid van de houder van een rijbewijs (verwezen moge worden naar de artikelen 116 en 117 van het Wegenverkeersreglement, en in navolging daarvan, de artikelen 125 en 126 van het Reglement rijbewijzen). Met de in het onderhavige artikel opgenomen regeling wordt uitvoering gegeven aan artikel 22, eerste lid, van de wet.

Artikel 15

Artikel 15 bevat een overgangsbepaling in verband met het feit dat de op rijbewijzen betrekking hebbende bepalingen van de Wegenverkeerswet 1994 naar verwachting later in werking zullen treden dan de overige delen van de Wegenverkeerswet 1994, waarvoor wordt gestreefd naar inwerkingtreding per 1 januari 1995. De overgangsbepaling houdt in dat zolang de bedoelde bepalingen van de Wegenverkeerswet 1994 (en het daarop gebaseerde Reglement rijbewijzen) nog niet in werking zijn getreden, voor het onderhavige besluit de op rijbewijzen betrekking hebbende bepalingen van de vigerende Wegenverkeerswet worden toegepast.

Artikel 16

In artikel 16 is een overgangsregeling opgenomen voor examen-aanvragen die zijn ingediend vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de nieuwe regeling. Uitgangspunt is dat op dergelijke aanvragen de oude vakbekwaamheidseisen van toepassing blijven. De aanvrager zal immers veelal een opleiding hebben gevolgd die nog gebaseerd was op de vigerende regelgeving. Op uitdrukkelijk verzoek van de aanvrager kunnen evenwel de nieuwe vakbekwaamheidseisen worden toegepast. Aangezien het niet de bedoeling is dat als gevolg van de mogelijkheid van herexamens de oude vakbekwaamheidseisen nog gedurende lange tijd van toepassing zullen blijven, wordt de mogelijkheid om onder het oude systeem examen af te leggen beperkt tot een periode van 1 jaar na het van kracht worden van de nieuwe vakbekwaamheidseisen. Deze periode moet voldoende worden geacht om het onderzoek of examen, met inbegrip van herkansing, af te ronden.

Artikel 17

Voor wat betreft de Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993 en het onderhavige besluit wordt gestreefd naar inwerkingtreding met ingang van 1 januari 1995. In verband met de bestaande verbanden tussen de Wegenverkeerswet 1994 en de Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993 op het gebied van bijscholing en bromfietsopleiding, is bepaald dat de inwerkingtreding bij koninklijk besluit zal geschieden. Aldus kan de inwerkingtreding worden afgestemd op de inwerkingtreding van de relevante onderdelen van de Wegenverkeerswet 1994.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
A. Jorritsma-Lebbink